

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 8 februari 2019
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2018-009001 – Provincie Gelderland
Activiteit : Bestrijden konijn
Verlenen/weigeren : Gedeeltelijk verlenen, gedeeltelijk weigeren ontheffing
Aanvrager : Stichting Faunabeheereenheid Gelderland
Zaaknummer : 2018-009001

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Faunabeheereenheid Gelderland, hierna te noemen FBE, van 5 juli 2018, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 5 juli 2018 ontvingen wij een aanvraag van de FBE voor een ontheffing in het kader van de Wnb.

De ontheffing wordt aangevraagd voor artikel 3.10 eerste lid, sub a en b Wnb voor het beschadigen of vernielen van lege konijnenholen en doden van het konijn (*Oryctolagus cuniculus*). In 17 mei 2013 is er al eerder ontheffing verleend voor het konijn (zaaknummer 2012-017797). Deze ontheffing ziet op het voortzetten van de in gang gezette bestrijding.

De ontheffing is door de FBE aangevraagd voor het bestrijden van schade veroorzaakt door konijnen aan de in de wet genoemde belangen ten behoeve van de grondgebruikers voor het hele werkgebied van de FBE.

De ontheffing wordt aangevraagd voor het gebruik van de volgende middelen:

- geweren;
- geluiddemper;
- kunstmatige lichtbronnen;
- honden, niet zijnde lange honden;
- haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
- kastvallen;
- vangkooien;
- vangnetten;
- buidels;
- fretten.

en voor de volgende situaties:

- jachtvelden die niet voldoen aan de 40 hectare eis, in relatie tot het gebruik van het geweer;
- voor schadesituaties die zich binnen de bebouwde kom afspelen of op terreinen zoals bedoeld in art. 3.21, derde lid, Wnb;
- overlast veroorzakende konijnen weg te nemen van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang.

Aan de aanvraag ligt een Faunabeheerplan ten grondslag dat voldoet aan de eisen van de Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Gelderland (artikelen 3.7.4.1, 3.7.4.2 en 3.7.4.3) en waarin voldoende onderbouwing wordt gegeven om deze goed te keuren en verlening van de ontheffing onder voorwaarden te rechtvaardigen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in artikelen 3.8 lid 5b onder 3 en 3.10 lid 2 onder b en f van de wet genoemde belangen:

- in het belang van de **volksgezondheid**, de **openbare veiligheid** of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan **sportvelden**, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of **begraafplaatsen**;

- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan **vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen** of **bermen**, of in het kader van natuurbeheer.

Toetsingskader

Absolute voorwaarden

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. Zij is nodig, geredeneerd vanuit de wettelijk erkende belangen die zijn genoemd in artikel 3.17, eerste lid van de Wnb, zoals bijvoorbeeld landbouwschade;
- c. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (Vogelrichtlijn), of; er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (Habitatrichtlijn en andere soorten).

Relatieve voorwaarden

Voor ontheffing verlening gelden daarnaast de volgende relatieve voorwaarden:

- a. De aangevraagde ontheffing wordt verleend aan de FBE Gelderland;
- b. Aan de aangevraagde ontheffing ligt een goedgekeurd faunabeheerplan ten grondslag.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Het ontwerpbesluit heeft van 16 oktober tot 27 november 2018 ter inzage gelegen.

Op 22 en 26 november 2019 zijn er zienswijzen ontvangen van Fauna4life & Animal Rights en Partij van de Dieren. Deze zienswijzen hebben gevolgd tot de volgende veranderingen:

- de dodingsmethode cervicale dislocatie is toegevoegd aan het besluit en is uitsluitend toegestaan voor zover de konijnen zijn gevangen middels vangnetten;
- specificering van voorschrift F punt 1;
- verkorting van de machtigingsperiode met twaalf weken bij voorschrift H punt 2;
- herschrijven van voorschrift I punt 1 en 2, de FBE toetst enkel de door ons gestelde voorschriften;
- verwijdering van voorschrift I punt 3 a/b, omdat de ontheffing reeks is verleend en dit neigt naar een tweede beoordeling en overleg met de grondgebruiker is opgenomen in de algemene voorschriften;
- herschrijven van de beoordeling belang sportvelden en begraafplaatsen;
- herschrijven van de beoordeling van de staat van instandhouding;
- bij conclusie toetsing criteria aangevuld waarom de ontheffing deels wordt geweigerd.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen artikel 3.10 lid 1a en b en artikel 3.17 lid 1c onder 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Faunabeheereenheid Gelderland

voor het konijn, voor het opzettelijk doden of vangen en het beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, onder de wettelijke belangen zoals genoemd in artikel 3.8 lid 5b (3°) en artikel 3.10 lid 2b en f, Wnb.

voor het gebruik van de middelen, op grond van het bepaalde in artikel 3.25, eerste lid Wnb:

- geweren, voor zover het gebruik van het geweer niet is vrijgesteld;
- vangnetten.

de ontheffing wordt verleend voor doden van het konijn op de navolgende methode:

- het doden met gebruikmaking van een geweer, voorzien van een geluiddemper;
- het doden met gebruikmaking van cervicale dislocatie. Dit is uitsluitend toegestaan als de konijnen zijn gevangen middels vangnetten;
- het doden met gebruikmaking van een lichtbron op, aan of bij het geweer om in de periode van een uur voor zonsopgang of tot een uur na zonsondergang te kunnen schieten.

Daarnaast wordt op grond van het bepaalde in artikel 3.26, derde lid, in samenhang met artikel 3.26, eerste lid onder b, Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid Besluit Natuurbescherming ontheffing verleend voor het gebruik van het geweer op de volgende gronden:

- het gebruik van het geweer op een terrein dat niet ten minste een omvang heeft van 40 hectare;
- het gebruik van het geweer op terreinen waar door konijnen schade wordt veroorzaakt en die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen als bedoeld in art. 3.21, derde lid, Wnb.

Ten slotte wordt op grond van artikel 3.26, derde lid Wnb in samenhang met artikel 3.26, tweede lid Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid onder a Besluit natuurbescherming ontheffing verleend voor het gebruik van het geweer:

- van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang voor het doden van konijnen die schade veroorzaken.

En

ONTHEFFING TE WEIGEREN

aan stichting Faunabeheereenheid Gelderland

voor de volgende middelen:

- geweren, voor zover het gebruik hiervan in de Wnb is vrijgesteld.
- honden, niet zijnde lange honden;
- haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
- kastvallen;

- vangkooien;
- buidels;
- fretten.

De geweigerde middelen zijn geregeld in de vrijstelling, artikel 3.3 derde lid Regeling Natuurbescherming. Derhalve hoeft hier geen ontheffing voor verleend te worden.

Algemene voorschriften

De algemene voorschriften (A t/m E) en begrippenlijst bij ontheffingen aan de Stichting Faunabeheereenheid Gelderland zoals deze van toepassing zijn op het moment dat van de ontheffing gebruik wordt gemaakt, zijn van toepassing en worden als herhaald en ingelast beschouwd. Deze zijn te raadplegen op de website www.faunabeheereenheid.nl/gelderland/publicaties¹.

Reikwijdte

De ontheffing geldt voor het gehele werkgebied van de FBE in de provincie Gelderland. De ontheffing wordt verleend voor een periode van maximaal zes jaar. De ontheffing eindigt derhalve op 1 januari 2025.

¹www.faunabeheereenheid.nl/Portals/10/FBE%20Uploads/Fbplan%20jacht%20en%20vrijstellingen%20FBE%20Gelderland%20januari%202018.pdf

Soortspecifieke voorschriften

F Periode

1. De ontheffing eindigt op 1 januari 2025.
2. Het gebruik van de ontheffing is jaarrond toegestaan. Met uitzondering van het gebruik van het geweer binnen de aangewezen leefgebieden voor ganzen in het Natura 2000 gebied, in de periode van 1 november tot 1 maart.

G Gebied

1. Van de ontheffing mag ook gebruik worden gemaakt:
 - a. op terreinen in de bebouwde kommen van gemeenten en in de onmiddellijke aan die kommen grenzende terreinen;
 - b. vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen;
 - c. sportvelden en begraafplaatsen.
2. Van de ontheffing mag enkel gebruik worden gemaakt op het schadeperceel zelf en in een zone van 20 meter hieromheen.

H Middelen en gebruik

1. Gebruik van het geweer is toegestaan en kan worden toegestaan een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang al dan niet met:
 - a. kunstlicht voor het toegestane afschot onder F periode;
 - b. Het gebruik van een geweer ten behoeve van schadebestrijding kan na goedkeuring van de FBE ook worden toegestaan op gronden die niet voldoen aan de eisen betreffende afmetingen waaraan jachtvelden moeten voldoen. De FBE kan dit toestaan als naar haar oordeel ruimtelijke beperkingen hiertoe aanleiding geven en eventuele andere maatregelen onvoldoende effect zullen hebben;
 - c. geluiddemper mits dit de gebruiker is toegestaan op grond van de Wet Wapens en Munitie.
2. Het gebruik van de machtiging is voor twaalf weken toegestaan. Als deze periode onvoldoende blijkt om de schade veroorzakende konijnen te doden, dient er een verlenging aangevraagd te worden.
 - Indien men wilt verlengen dient dit van onderbouwing te worden voorzien.

I Wettelijke belangen waarvoor de ontheffing geldt

1. Schade aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, wegen, spoorwegen of bermen
Van deze ontheffing mag enkel gebruik worden gemaakt ter voorkoming en beperking van schade door konijnen aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, wegen, spoorwegen of bermen indien het schadeperceel na toetsing door de FBE op de gestelde voorschriften van deze ontheffing minder aantrekkelijk voor konijnen is gemaakt door het wegnemen van dekking, en/of een aangepast groenbeheer.
2. Schade aan sportvelden of begraafplaatsen
Van deze ontheffing mag enkel gebruik worden gemaakt ter voorkoming en beperking van schade door konijnen aan sportvelden en begraafplaatsen indien het schadeperceel na toetsing door de FBE op de gestelde voorschriften van deze ontheffing is voorzien van een deugdelijk konijnen werend raster zoals beschreven door BIJ12-Faunafonds in de preventiekit met uitzondering van de aanwezige

toegangsmogelijkheden. Deze dienen zoveel mogelijk voorzien te zijn van konijnen werende maatregelen.

3. In afwijking van het gestelde in voorschrift 1 en 2 kan door de FBE een machtiging worden verstrekt en waarvan Gedeputeerde Staten binnen vijf werkdagen voorafgaande aan het feitelijke gebruik in kennis worden gesteld. De volgende voorwaarden worden in acht genomen:
 - a. de machtiging is eenmalig en geldt voor de duur van 12 weken;
 - b. van de machtiging mag enkel gebruikt worden gemaakt indien vaststaat dat het schadeperceel conform de in voorschrift 1 gestelde eisen wordt ingericht dan wel conform voorschrift 2 konijnen werend wordt ingerasterd.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Ten behoeve van de beperking van de schade van konijnen als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen als bedoeld artikelen 3.8, vijfde lid en 3.10, tweede lid. Dit ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door konijnen aan sportvelden, begraafplaatsen, vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, wegen, spoorwegen of bermen indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk gedaan wordt aan de Staat van Instandhouding (hierna: Svl) van de soort.

Voorgaande ontheffingsperiode

De FBE heeft van 2012 t/m 2017 (zaaknummer 2012-017797) een ontheffing gekregen voor onder andere het doden en vangen van schadeveroorzakende konijnen en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Onder het wettelijk belang sportvelden, begraafplaatsen, dijklichamen en (spoor)wegtaluds zijn er van 2012 t/m 2017 534 konijnen geschoten. Het konijn is een landelijk vrijgesteld diersoort, grondgebruikers krijgen geen tegemoetkoming van schade voor landelijk vrijgestelde diersoorten. Hierdoor is er (bijna) geen schadehistorie beschikbaar vanuit BIJ12-Faunafonds. Enkel in 2012 is er voor €2.411 schade getaxeerd.

Kadernota Faunabeleid Gelderland 2018

“De wetgever heeft beoogd om de schadebestrijding door of namens de grondgebruikers zoveel mogelijk te laten plaatsvinden op basis van vrijstellingen. Zo is de landelijke vrijstelling voortgezet voor schadebestrijding bij soorten die in het gehele land schade veroorzaken, namelijk de Canadese gans, de houtduif, de kauw, het konijn, de vos en de zwarte kraai. Wij vinden dat in Gelderland regionaal maatwerk belangrijk is, het instrument van de ontheffingverlening past daar in veel gevallen beter bij dan de vrijstelling. De provinciale vrijstelling is een goed instrument voor schadebestrijding bij soorten die in de gehele provincie schade veroorzaken en waarvan bovendien de staat van instandhouding niet ter discussie staat.”

Belang

In onderhavig geval wordt de ontheffing gevraagd voor het gebruik van het geweer, een geluidsdemper en kunstlicht op basis van de volgende wettelijk erkende belangen:

- Aanvraag ontheffing in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang:
Openbare veiligheid is onder meer als belang opgenomen met het oog het risico van ondermijning van dijken of lichamen van openbare wegen door graafactiviteiten van konijnen.
- Aanvraag ontheffing ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden of begraafplaatsen:

Konijnen kunnen graaactiviteiten schade veroorzaken aan sportvelden en hiermee ook het blessurerisico verhogen.

Op begraafplaatsen kunnen konijnen schade veroorzaken. Graaactiviteiten van konijnen zorgen voor verzakkingen van paden en (monumentale) grafzerken wat kan leiden tot economische schade.

- Aanvraag ontheffing ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegveld, wegen, spoorwegen of bermen heeft betrekking op het wettelijk belang van de openbare veiligheid. Graaactiviteiten kunnen zorgen voor economische schade aan onder andere infrastructurele geleidende dijklichamen. Vliegverkeerveiligheid is in het geding wanneer konijnen graven op landingsstrips. De wielen van de vliegtuigen kunnen hierin vast raken, waardoor er zich gevaarlijke situaties kunnen voordoen.

Na beoordeling van de aanvraag komen wij tot de conclusie dat relevante wettelijke belangen hier aan de orde zijn.

Andere bevredigende oplossing

Het volledig uitrasteren van sportvelden en begraafplaatsen is niet wenselijk door de openbare aard. Sportvelden en begraafplaatsen dienen makkelijk toegankelijk te zijn voor bezoekers. Als preventieve maatregel kan dan ook niet verlangd worden dat een sportveld of begraafplaats volledig uitgerasterd wordt. Aangewezen toegangsmogelijkheden dienen open te blijven, voor de rest van het terrein kan wel een konijnenwerend raster geplaatst worden, conform de preventiekit van BIJ12-Faunafonds. Hiermee worden konijnen echter niet volledig geweerd.

Konijnen kunnen ook niet volledig geweerd worden uit vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen. De omgeving kan wel minder aantrekkelijk gemaakt worden door de dekking (ondergroei) weg te nemen en aangepast groenbeheer. Hiermee mag echter het wettelijke belang openbare veiligheid niet in het geding komen. Vliegvelden kunnen door hun omvang niet volledig afgerasterd worden. Veel Gelderse vliegvelden liggen in of nabij natuurgebieden. Een raster zou het natuurgebied verder versnipperen wat niet wenselijk is, omdat populaties van andere beschermde diersoorten hierdoor opgesplitst raken. Daarnaast zijn de kosten van het plaatsen voor zo'n lang raster niet redelijk.

Tevens wordt in het Faunabeheerplan Jacht en Vrijstelling, dat ten grondslag ligt aan deze ontheffingsaanvraag, voldoende aannemelijk gemaakt dat de mogelijkheden van de landelijke vrijstelling en jacht en de inzet van preventieve middelen zoals geadviseerd door BIJ12-Faunafonds onder bepaalde omstandigheden geen bevredigende oplossing bieden bij bovengenoemde belangen.

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Gunstige staat van instandhouding

De minister heeft bepaald dat de staat van instandhouding van het konijn gunstig is. Daarnaast heeft de Minister bepaald dat het konijn een landelijk schadesoort is en dat het bestrijden van schade de staat van instandhouding niet in gevaarlijk brengt.

Er is voldaan aan de voorwaarde dat het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag niet zal leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van het konijn.

Toetsing relatieve voorwaarden

Faunabeheereenheid

Er is voldaan aan de voorwaarde, dat de ontheffing wordt gevraagd door de Faunabeheereenheid Gelderland.

Faunabeheerplan

Een faunabeheerplan op basis waarvan een ontheffing wordt aangevraagd moet voldoen aan de volgende wettelijk gestelde eisen (artikel 3.12 lid 9 van de Wnb en de artikelen 3.7.4.1 en 3.7.4.2 en 3.7.4.3 van de Omgevingsverordening Gelderland). Faunabeheerplannen die de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeven, worden door Gedeputeerde Staten voor eenieder ter inzage gelegd op het Provinciehuis. Het faunabeheerplan op basis waarvan de ontheffing is aangevraagd voldoet aan alle bij of krachtens de wet gestelde eisen en is al goedgekeurd.

Er is voldaan aan de voorwaarde dat de aangevraagde ontheffing wordt verleend op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan, in dit geval Faunabeheerplan Jacht & Vrijstelling.

Te beoordelen middelen

Aangevraagde middelen zijn met uitzondering van vangnetten opgenomen in het faunabeheerplan Jacht & Vrijstellingen bij de inzet van de uitvoering van de vrijstelling. Aanvullend op de reeks vermelde middelen worden ook vangnetten aangevraagd. Vangnetten zijn hier staande netten met een maximale hoogte van één meter. Deze worden gebruikt om te voorkomen dat konijnen weg kunnen vluchten tijdens het uitvoeren van acties. Vangnetten worden vooral ingezet in relatie tot veiligheid van het verkeer en ter voorkoming van het wegvluchten uit begroeiing waarin geen konijnenpijpen aanwezig zijn. Ter voorkoming van onnodig lijden dienen konijnen die zich vastlopen in vangnetten op dezelfde manier gedood te worden als konijnen die in buidels en vangkooien zijn gevangen.

Te beoordelen verboden

Er wordt ontheffing gevraagd voor de volgende in de Wnb opgenomen verboden:

- 1) Het gebruik van het geweer op terreinen welke een omvang hebben die kleiner is dan 40 ha;
- 2) het gebruik van het geweer ter bestrijding van schade veroorzaakt door konijnen binnen de bebouwde kom afspelen of op terreinen of de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen;
- 3) het gebruik van het geweer voor het doden van schadeveroorzakende konijnen van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang.

Motivering

Er zijn verschillende situaties waarbij er niet voldaan wordt aan de *40 hectare* regel, bijvoorbeeld, smalle wegbermen, waterkeringen of een gedeelte van een begraafplaats. In deze situaties is het gewenst de overlast veroorzakende konijnen te doden, doordat de openbare veiligheid of andere belangen in het geding kunnen zijn. Zo kunnen ondergravingen op spoordijken voor verzakkingen zorgen van het spoor.

Bij terreinen die gelegen zijn binnen de *bebouwde kom*, kan er sprake zijn van schadeoverlast van konijnen, te denken valt aan de situatie waarbij een sportterrein is gelegen binnen de bebouwde kom, ook in deze situatie is het noodzakelijk de schade te bestrijden. Evenals andere wettelijke belangen die in de bebouwde kom gelegen liggen.

Konijnen zijn schemerdieren. Zij zullen dus pas zichtbaar worden als het begint te schemeren en gedurende de avond/nacht actief worden. Om effectief op te kunnen treden is het wenselijk de konijnen te kunnen doden in de periode van schemering. Derhalve wordt het toegestaan om het geweer te gebruiken in de periode van een *uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang*.

Na beoordeling van de aanvraag komen wij tot de conclusie dat de aangevraagde ontheffing met betrekking tot het gebruik van het geweer verleend kan worden.

Conclusie toetsingscriteria

De staat van instandhouding is gunstig verklaard door de Minister van Economische Zaken (nu LNV), er is geen andere bevredigende oplossing beschikbaar is en er is een wettelijk belang. Op basis van de beoordeling wordt de ontheffingsaanvraag deels verleend. Een gedeelte van de ontheffing wordt geweigerd omdat sommige aangevraagd middelen geregeld zijn in de vrijstelling, waardoor er geen ontheffing voor verleend dient te worden.

ZIENSWIJZEN

Wij hebben 22 november 2018 een zienswijze ontvangen van Fauna4life en Animals Rights en op 26 november 2018 van de Partij van de Dieren afdeling Gelderland. Hoewel de Partij van de Dieren, zijnde een politieke partij, als derde partij geen deel kan nemen aan deze procedure wordt hun zienswijze alsnog inhoudelijk beoordeeld nu deze op veel punten overeenkomt met de zienswijze van Fauna4life.

De zienswijze komt kort samengevat neer op het volgende:

De ontheffing voor het bestrijden van konijnen is onvoldoende onderbouwd en de andere bevredigende oplossingen zijn onvoldoende onderzocht. Daarnaast geeft de bezwaarder aan dat het niet aannemelijk is gemaakt dat de uitbreiding van de middelen waarmee, tijden waarop en locaties waar konijnen kunnen worden gedood daadwerkelijk bijdragen aan het behalen van het doel. Tot slot is niet aangetoond dat de extra sterfte als gevolg van het gebruik van deze ontheffing de gunstige staat van instandhouding niet zal aantasten.

Reactie op zienswijze

Wij hebben het ontwerpbesluit en de daarbij behorende onderbouwing nader bekeken. Het gebruik van de vorige ontheffing geeft de schadehistorie aan. In Tabel 1 is het gebruik van de vorige ontheffingsperiode weergegeven in het aantal gegeven machtigingen en aantal gedode konijnen. Er worden gemiddeld 100 schade veroorzakende konijnen per jaar gedood. De cijfers geven aan dat er zich, ondanks de mogelijkheden van jacht en vrijstelling, nog problemen voor hebben gedaan.

Tabel 1 Gebruik voorgaande ontheffingsperiode (2012-2017)

<i>Belang</i>	<i>Aantal machtigingen</i>	<i>Aantal gedode konijnen</i>
Sportvelden	56	56
Begraafplaatsen	94	109
Openbare veiligheid (waaronder dijklichamen en (spoor)wegtaluds)	231	369

Deze ontheffing is dan ook juist bedoeld voor situaties waar jacht en vrijstelling onvoldoende mogelijkheid geven. Dit zijn plekken waar er niet aan de 40 hectare regel voldaan kan worden of bijvoorbeeld binnen de bebouwde kom. Het doel van deze ontheffing is enkel om de schadeveroorzakende konijnen te doden. Schade aan (infrastructurele) dijklichamen, begraafplaatsen en sportvelden zijn ongewenst, omdat het wettelijk belang openbare veiligheid en volksgezondheid hiermee geschaad worden. Het konijn is opgenomen op de landelijke lijst van dieren die over geheel Nederland schade veroorzaken, zodat de voorwaarde van dreigende schade niet in afzonderlijke ontheffingsprocedures nader hoeft te worden onderzocht. Deze ontheffing vraagt geen aanvullende wettelijke belangen aan, maar aanvullende middelen en methoden.

De bezwaarder verwijst naar het FBP Jacht en Vrijstelling pagina 12 en pagina 18, daarop reagerende: op pagina 12 staat dat jacht op wildsoorten kan bijdragen aan schadebestrijding. Dit klopt ook, echter is dit niet toereikend is elke situatie. Deze ontheffing is gericht op deze

uitzonderingen. Daarnaast staat op pagina 18 dat er een onderbouwing moet zijn voor aanvullende ontheffingen. De bezwaarder stelt dat deze onderbouwing ontbreekt. Echter, zoals hierboven toegelicht is de onderbouwing weer te geven in de vorige ontheffingsperiode waar mee schade in het verleden is voorkomen.

Naar aanleiding van de zienswijze is kritisch gekeken naar de preventieve maatregelen. Het is juist dat de FBE deze ontheffing uitsluitend dient uit te voeren, en uitsluitend toetst of er aan de provincie gestelde voorwaarden voldaan wordt. Het is aan het bevoegd gezag, te weten Gedeputeerde Staten, om te controleren of er daadwerkelijk aan de voorwaarden is voldaan. Bij het niet voldoen aan de voorwaarden door de machtiginghouder is er sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. De voorschriften zullen hier dan ook op aangepast worden. Daarnaast is aangevoerd dat niet alle mogelijke preventieve maatregelen onderzocht zijn. De beschreven preventieve maatregelen (rockmats, anti-erosiematten en kunststof berm- en startbaanverharding) zijn bekende preventieve maatregelen, dit zijn vaak zeer kostbare maatregelen die niet naar billijkheid als vereiste gevraagd kunnen worden. Veel beheerders zijn de transitie naar deze maatregelen al gestart (bijvoorbeeld bij dijkverbredingen en wegreconstructies is dit aan de orde), maar dit zijn meerjarige projecten die de aangevraagde ontheffingsperiode overschrijden.

Om de effectiviteit van de voorgaande ontheffing aan te tonen volgen in de bijlage een aantal voorbeeld situaties uit 2014 en 2015 van geschade belangen waarbij de aanvullende middelen en methoden bijdroegen bij het behalen van het doel (voorkomen van schade).

In de zienswijze wordt aangegeven dat de beoordeling van de staat van instandhouding onvoldoende is. Wij erkennen dat de teksten niet specifiek genoeg beschreven zijn. Deze zullen worden aangepast. Echter, de Minister heeft geconstateerd en daarmee bepaald dat de staat van instandhouding van het konijn gunstig is, waardoor erop bejaagd mag worden en daarnaast ook een landelijk schadesoort is.

In de zienswijze wordt ook ingegaan het feit dat er geen dodingsmethode is aangeduid voor het gebruik van vangnetten. Wij erkennen dat dit vermeld dient te worden en het besluit zal de dodingsmethode cervicale dislocatie toevoegen. Evenals wij erkennen dat emotionele schade geen goede reden is, waardoor het wettelijke belang volksgezondheid hierbij komt te vervallen.

CONCLUSIE

Wij komen tot de conclusie dat de effectiviteit, belangrijke schade en de staat van instandhouding voldoende zijn onderbouwd om over te gaan tot ontheffing verlening. Ten opzichte van het ontwerpbesluit is in zoverre sprake van een wijziging dat de dodingsmethode cervicale dislocatie onder voorwaarden is toegevoegd. De argumentatie van emotionele schade bij begraafplaatsen is verwijderd.

Aangezien het om specifieke gevallen van schadeveroorzakende konijnen gaat vernauwen wij de periode dat een machtiging geldt. De aanvrager krijgt twaalf weken de tijd om het schadeveroorzakende konijnen te verwijderen, hierna zal de machtiging gesloten worden.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving. Hieronder valt ook de vergunning voor het Natura 2000-gebied de Veluwe. In het beheerplan Veluwe is jacht en beheer van konijnen niet toegestaan in relatie tot het mogelijk voorkomen van de tapuit (doelsoort).

BEROEP

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na ter visie legging van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

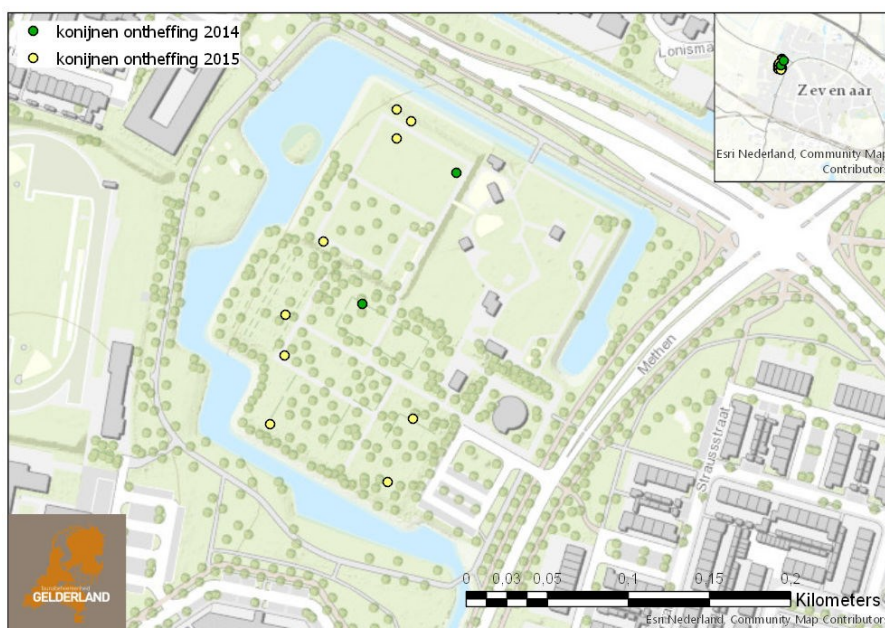
Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE – Voorbeelden gebruik voorgaande ontheffing

Begraafplaatsen

In Figuur 1 is te zien dat in de voorgaande beheerperiode schade is bestreden op een begraafplaats. Op begraafplaatsen is de jacht bij wet verboden. Begraafplaatsen liggen doorgaans binnen de bebouwde kom en voldoen vaak niet aan de 40 ha eis.

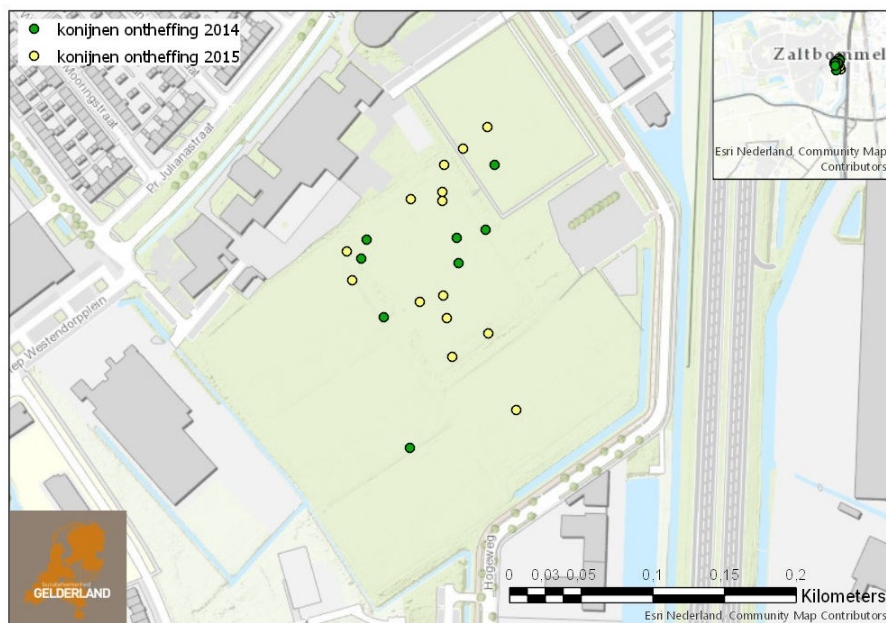
Voordat een machtiging werd verleend ging de FBE na of er voldaan is aan het voorschrift plaatsen konijnenwerend raster. Dat was niet het geval (zie vorige ontheffing). De gemeente heeft vervolgens een konijnenwerend raster aangelegd, nadat de provincie het verzoek op voorschrift B14 had geweigerd. Hierna zijn de ingesloten konijnen gedood en was het schade probleem opgelost.

Figuur 1 Bestrijding schadeveroorzakende konijnen op een begraafplaats in Zevenaar

Sportvelden

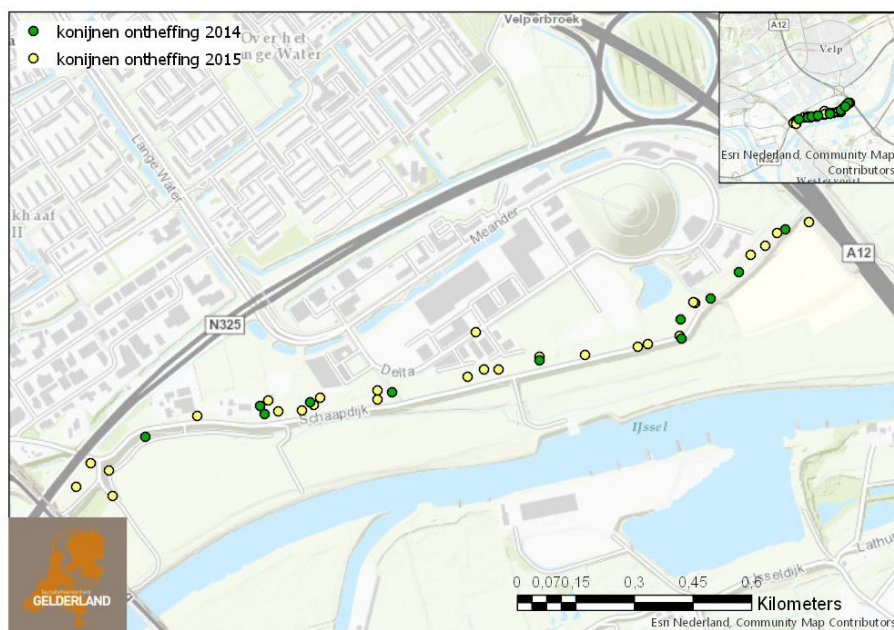
In dit geval gold ook dat er een deugdelijk konijnenwerend raster geplaatst moest worden. Echter werd met deze aanvraag gebruik gemaakt van voorschrift B14 (vorige ontheffing), waarin is bepaald dat onder bepaalde omstandigheden men afschot mag plegen zonder een raster te plaatsen. De voetbalvereniging Nivo Sparta ervaarde overlast van konijnen, die hollen in de sportvelden en onder de kleedkamers graven. Aangezien de vereniging binnen afzienbare tijd ging verhuizen, kon er niet redelijkerwijs worden verlangd om een konijnenwerend raster te plaatsen. Het verzoek is door de FBE aan de provincie voorgelegd, waarna ontheffing verleend is (Figuur 2).

Figuur 2 Bestrijding schadeveroorzakende konijnen op een sportveld in Zaltbommel

Dijklichamen

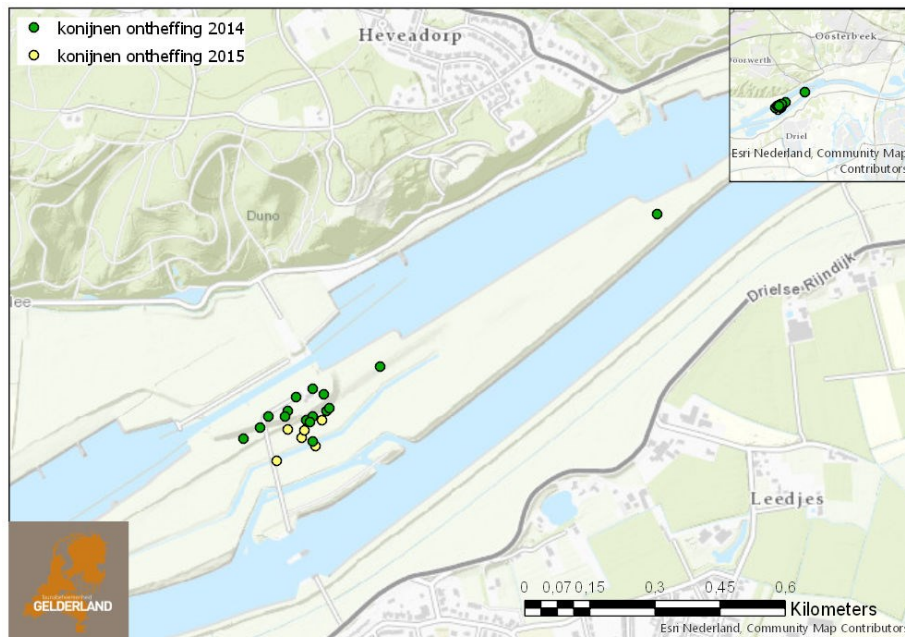
Langs de schaapdijk te Arnhem is er voor 2014 en 2015 een machtiging aangevraagd voor het bestrijden van konijnen in een dijklichaam (Figuur 3, volgende pagina). De verzakking van dijken kan tijdens hoog water tot zeer gevaarlijke situaties leiden, zoals een dijk doorbraak. De Schaapdijk is een onbejaagbaar stuk grond, doordat het minder dan 40 hectare grond betreft en binnen de bebouwde kom ligt. Bij dijklichamen geldt dat men het perceel minder aantrekkelijk voor konijnen moet maken door het wegnemen van dekking en aangepast groenbeheer. Dit was op de schaapdijk al het geval, er was geen struweel aanwezig, alleen gras. Doordat de andere maatregelen niet het gewenste resultaat hadden, is de ontheffing verleend en het probleem opgelost.

Figuur 3 Bestrijding schadeveroorzakende konijnen op een dijklichaam in Arnhem

Waterkeringen

De stuw van Driel is een zeer belangrijk waterkering die het water dat via de Rijn ons land binnenstroomt, tussen de Nederrijn en Lek en de IJssel verdeelt. Ondergravingen van konijnen zijn hier zeer ongewenst. In 2014 en 2015 zijn hier schadeveroorzakende konijnen gedood (Figuur 4). Het perceel is minder aantrekkelijk gemaakt door het verwijderen van hondsroos en hierna is ontheffing verleend. Objecten met opgespoten zand (stuweiland) als deze, in combinatie met rust en kort gemaaid gras zullen altijd een grote aantrekkingskracht hebben op konijnen. Er wordt dan ook regelmatig gecontroleerd op het voorkomen van konijnen.

Figuur 4 Bestrijdingschade veroorzakende konijnen op een waterkering in Driel